

คำวินิจฉัยของ นายปรีชา เถลิงวิชัย ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๘ /๒๕๕๔

วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๔

เรื่อง ประธานวุฒิสภาเสนอเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (กรรมการ ป.ป.ช.) จำนวน ๓ คน (นายเกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม พลโท สวัสดิ์ ออรุ่งโรจน์ คุณหญิงปรีญา เกษมสันต์ ณ อยุธยา ได้กระทำการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ (๓) และวรรคสอง กับพระบรมบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๑ (๓) และวรรคสอง อันจะเป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ ป.ป.ช. หรือไม่

ด้วยนายสนธิ วรปัญญา ประธานวุฒิสภาทำหน้าที่ประธานรัฐสภาได้รับคำร้องของนายออมรัตน์ นานนท์ ว่า กรรมการ ป.ป.ช. ๓ คน คือ นายเกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม พลโท สวัสดิ์ ออรุ่งโรจน์ และคุณหญิงปรีญา เกษมสันต์ ณ อยุธยา มีชื่อเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท จำกัด อันเป็นการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ (๓) และวรรคสอง กับพระบรมบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๑ (๓) และวรรคสอง ทำให้ขาดคุณสมบัติที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ ป.ป.ช.

ประธานวุฒิสภาได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการการบริหารและการยุติธรรม วุฒิสภา ศึกษาแล้วความเห็นดังนี้

๑. นายเกริกเกียรติมีชื่อเป็นหุ้นส่วนประเภทจำกัดความรับผิดชอบของห้างหุ้นส่วนจำกัด พิษณุการโยธา โดยไม่ได้ดำรงตำแหน่งเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ กรณีไม่น่าจะต้องด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ (๓) และพระบรมบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒

๒. พลโท สวัสดิ์ ปรากฏว่ามีชื่อเป็นกรรมการของบริษัท เดอะ เบสท์ เจเนอรัล คอมมูนิตี้ จำกัด แต่ได้มีการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงการเป็นกรรมการบริษัทต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้ดำเนินการเกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับการเลือกจากวุฒิสภา

LIRT

๓. คุณหญิงปรียา ปรากฏว่ามีชื่อเป็นกรรมการของบริษัท วงศ์อมร จำกัด แต่คุณหญิงไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือแสดงการลาออกจากตำแหน่งกรรมการของบริษัท วงศ์อมร จำกัด มีแต่หนังสือของคุณหญิงวนิดา พูนศิริวงศ์ น้องสาว ซึ่งเป็นกรรมการบริษัทดังกล่าวอีกคนหนึ่งรับรองว่าคุณหญิงได้แสดงเจตนาลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัทแล้ว ต่อมาเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๔๔ ได้มีกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงการเป็นกรรมการบริษัทต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้ดำเนินการสืบหาวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกจากวุฒิสภา

ตามคำร้องกรณีปัญหาที่ขอให้พิจารณาวินิจฉัย ดังนี้

๑. พลโท สวัสดิ์ ไม่ได้ดำเนินการจดทะเบียนการลาออกจากการเป็นกรรมการของบ. เดอะ เบสท์ เจเนอรัล คอมมูนิเคชั่น จำกัด ต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร กฤษฎีกา สืบหาวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกจากวุฒิสภา จะถือว่ามีผลเป็นการออกจากการเป็นกรรมการของบริษัทดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ วรรคท้าย ประกอบด้วย พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑ วรรคสี่ หรือไม่ หากถือว่า พลโท สวัสดิ์ กระทำการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ และวรรคท้าย ประกอบด้วยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑ (๓) และวรรคท้าย จะถือว่า พลโท สวัสดิ์ ได้รับเลือกให้กรรมการ ป.ป.ช. มาก่อน หรือไม่

๒. คุณหญิงปรียาที่ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือแสดงการลาออกจากการเป็นกรรมการของบริษัท วงศ์อมร จำกัด ภายในสืบหาวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกจากวุฒิสภา และไม่ได้ดำเนินการจดทะเบียนการลาออกจากการเป็นกรรมการของบริษัท วงศ์อมร จำกัด ต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนกรุงเทพมหานคร ภายในกำหนดเวลาข้างต้น จะถือว่า คุณหญิงปรียา ได้รับเลือกให้เป็นกรรมการของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มาก่อน หรือไม่

ผู้ร้องเห็นว่า กรณีเป็นปัญหาสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ จึงอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕ ส่งเรื่องพร้อมความเห็นเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญได้ประชุมปรึกษาแล้ว ลงมติให้รับคำร้องของประธานวุฒิสภาไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อด้วยคะแนนเสียง ๑๓ ต่อ ๒ ผู้ทำคำวินิจฉัยได้ลงคะแนนเสียงฝ่ายข้างน้อยคือไม่รับไว้ดำเนินการ

หลังจากนั้นศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาปัญหาว่า จะรับคำร้องไว้พิจารณาต่อไปหรือไม่ ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นว่าปัญหาตามคำร้องเป็นการขอให้วินิจฉัยการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ง กรณีเป็นปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๖ จึงลงมติให้รับคำร้องไว้พิจารณาต่อไปด้วยคะแนนเสียง ๘ ต่อ ๕ ผู้ทำคำวินิจฉัยได้ออกเสียงฝ่ายข้างน้อยคือไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เพราะไม่ใช่กรณีที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖

ศาลรัฐธรรมนูญได้แจ้งให้ประธานรัฐสภาทราบ และส่งสำเนาคำร้องให้ พลโท สวัสดิ์ และคุณหญิงปรีศ ทราบเพื่อยื่นคำชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญต่อไป

พลโท สวัสดิ์ ผู้ถูกร้องที่ ๑ ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาใจความว่า ได้แสดงเจตนาลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท เดอะ เบสท์ เจเนอรัล คอมมูนิเคชั่น จำกัด เป็นหนังสือลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ต่อพลเอก เอี่ยมศักดิ์ จุลสารวิรัตน์ กรรมการผู้มีอำนาจทำการแทนบริษัทเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ และพลเอก เอี่ยมศักดิ์ รับทราบการแสดงเจตนาลาออกของผู้ถูกร้องที่ ๑ ในวันนั้นด้วยการเขียนข้อความ “ทราบ” และลงลายมือชื่อพร้อมตำแหน่งประธานกรรมการบริษัท ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ไว้บริเวณส่วนท้ายของหนังสือลาออก ซึ่งเป็นหลักฐานที่แสดงว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ลาออกจากการเป็นกรรมการและมีได้เป็นกรรมการบริษัท เดอะ เบสท์ เจเนอรัล คอมมูนิเคชั่น จำกัด ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ส่วนเรื่องการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายชื่อกรรมการบริษัทนี้ เมื่อผู้ถูกร้องที่ ๑ ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัทแล้ว ก็ไม่มีสิทธิหรืออำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่จะขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร เพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนไปคงเป็นอำนาจหน้าที่ของพลเอก เอี่ยมศักดิ์ กรรมการผู้มีอำนาจทำการแทนบริษัทเท่านั้นที่จะดำเนินการได้ ต่อมาเมื่อปรากฏเป็นข่าวทางสื่อมวลชนได้ตรวจสอบเอกสารทางทะเบียนพบว่า บริษัทยังไม่ได้จดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการบริษัทตามหนังสือลาออกโดยผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้รับแจ้งว่า เนื่องจากบริษัทไม่เคยประกอบกิจการใดๆ ตลอดมาตั้งแต่จดทะเบียนตั้งบริษัทจนถึงทุกวันนี้และไม่มีกิจการจ้างพนักงานประจำเลย จึงทำให้หลงลืมที่จะต้องไปถอนชื่อผู้ถูกร้องที่ ๑ ออกจากทะเบียน และพลเอก เอี่ยมศักดิ์ ได้ไปดำเนินการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงกรรมการบริษัทให้ตรงตามความเป็นจริง ปรากฏตามสำเนาเอกสารหนังสือรับรองของนายทะเบียนสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ มกราคม ๒๕๕๔ ซึ่งจะไม่มีชื่อผู้ถูกร้องที่ ๑ เป็นกรรมการบริษัทแล้ว ผู้ถูกร้องที่ ๑ มิได้กระทำการฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ (๓) และวรรคท้าย และมาตรา ๒๕๗ วรรคสาม ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๑๑ (๓) และวรรคท้าย การได้รับเลือกให้เป็นกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของผู้ถูกร้องที่ ๑ จึงเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ยื่นคำให้การเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๔ ของพลเอก ยืนยงการจตุทะเขียนการเปลี่ยนแปลงกรรมการของผู้ถูกร้องที่ ๑ ดังกล่าวข้างต้น

คุณหญิงปรีชา ผู้ถูกร้องที่ ๒ ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาใจความว่า วุฒิสภามีมติเลือกร้องที่ ๒ ดำรงตำแหน่งกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นกรรมการบริษัท วงศ์อมร จำกัด เกษมวนารมย์ จำกัด และบริษัท อมรเกษม จำกัด และได้เขียนหนังสือลาออกจากการเป็นบริษัททั้งสามในวันเดียวกัน โดยนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกรุงเทพมหานครได้รับจดทะเบียนเพิ่มเติมรายการในทะเบียนถอนชื่อผู้ถูกร้องที่ ๒ ออกจากการเป็นกรรมการบริษัท อมรเกษม เกษมวนารมย์ และออกหนังสือรับรองให้เมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๒ ซึ่งอยู่ในระแวกเวลานับแต่วันที่ได้รับเลือกจากที่ประชุมวุฒิสภา ส่วนที่ลงชื่อในฐานะผู้ทำบัญชีในเอกสารแบบบัญชีกำไรขาดทุนและในฐานะกรรมการในงบดุล งบกำไรขาดทุนและกำไรสะสม ซึ่งของบริษัท เกษมวนารมย์ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ นั้น มิได้ทำในฐานะลูกจ้างของบริษัท เนื่องจากการศึกษาด้านเภสัชศาสตร์ไม่มีความรู้ทางบัญชี ไม่เคยทำบัญชี การที่ลงนามไปนั้น เป็นการรับและบัญชีกำไรขาดทุนในรอบปีตามแบบเท่านั้น และได้ลงนามมาหลายปีแล้วก่อนออกจากราชการบริษัท ผู้ทำบัญชีของบริษัทจึงได้นำงบดุลปี ๒๕๔๒ ซึ่งอยู่ระหว่างเดือนมกราคม ธันวาคม ๒๕๔๒ มาให้ลงชื่อเช่นเดิม ผู้ถูกร้องที่ ๒ แย้งว่าได้ลาออกจากการเป็นกรรมการตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๔๒ แล้ว แต่ได้รับแจ้งว่าเดือนเมษายน ๒๕๔๒ อยู่ในงบดุลปีซึ่งสามารถรับรองงบดุลได้ จึงได้ลงชื่อไปการลงชื่อดังกล่าวมิได้ทำให้กลับมาทำหน้าที่เป็นกรรมการ เกษมวนารมย์แต่อย่างใด เพราะได้มีการจดทะเบียนถอนชื่อออกจากการเป็นกรรมการบริษัท เกษตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๔๒ แล้ว

สำหรับบริษัท วงศ์อมร นั้น ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ยื่นหนังสือพร้อมแจ้งด้วยวาจาต่อคุณกรรมการผู้มีอำนาจ ว่าขอลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท แต่ด้วยเหตุที่กิจการของบริษัทเป็นเรื่องเกี่ยวกับทรัพย์สินของคุณหญิงวนิดาโดยเฉพาะแต่เพียงผู้เดียว ผู้ถูกร้องที่ ๒ จึงไม่ได้คุณหญิงวนิดาดำเนินการทางทะเบียนถอนชื่อผู้ถูกร้องที่ ๒ ออกจากการเป็นกรรมการบริษัท จนกระทั่งมีข่าวทางหนังสือพิมพ์ปลายเดือนธันวาคม ๒๕๔๓ ว่า ยังมีชื่อผู้ถูกร้องที่ ๒ เป็นบริษัท วงศ์อมร อยู่จึงสอบถามจากคุณหญิงวนิดาก็ได้ความว่าหลังจากได้รับแจ้งด้วยหนังสือเรื่องการลาออกตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๔๒ ก็ให้คนไปถอนชื่อแล้ว แต่ไม่ได้ติดตามเรื่อง

จะไปติดตามเรื่องให้ซึ่งการลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัท วงศ์อมร จะมีผลสมบูรณ์หรือไม่ ต้องพิจารณาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๑๖๗ ประกอบมาตรา ๘๒๖ มาตรา ๘๒ และมาตรา ๓๘๖ ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้บอกเลิกการเป็นกรรมการบริษัทด้วยการแสดงเจตนาออกทั้งด้วยหนังสือและวาจาต่อคุณหญิงวินดา กรรมการผู้มีอำนาจของบริษัทย่อมมีผลให้การเป็นกรรมการบริษัทของผู้ถูกร้องที่ ๒ ระบุสิ้นทันทีโดยผู้ถูกร้องที่ ๒ ไม่จำเป็นต้องไปดำเนินการให้มีการเปลี่ยนแปลงหลักฐานทางการทะเบียนแต่อย่างใด ทั้งนี้ตามนัยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๔/ ๒๕๕๕ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ยื่นคำให้การเป็นหนังสือ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ ของคุณหญิงวินดา ยืนยันการลาออกจากการเป็นกรรมการของบริษัท วงศ์อมร ดังกล่าวข้างต้น

ศาลรัฐธรรมนูญได้ออกนั่งพิจารณาเพื่อฟังคำแถลงของคู่กรณีและสืบพยานในวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๕ โดยอนุญาตให้มีการแถลงและสืบพยานได้เฉพาะประเด็นคำร้อง ซึ่งในส่วนของผู้ถูกร้องที่ ๒ คงมีกรณีเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท วงศ์อมร จำกัด เพียงบริษัทเดียวเท่านั้น

ผู้ร้อง โดยนายคำนวณ ชโลปถัมภ์ สมาชิกวุฒิสภา ผู้รับมอบอำนาจ แถลงศาลสรุปข้อเท็จจริงตามคำร้องและแถลงเพิ่มเติมใจความว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ จดทะเบียนลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัทเกินกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกจากวุฒิสภาให้เป็นกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผลทั้งสองคนเป็นกรรมการ ป.ป.ช. โดยมีคุณสมบัติไม่ครบถ้วนหรือมีลักษณะต้องห้าม ทำให้องค์ประกอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่สมบูรณ์มาตั้งแต่เริ่มแรกตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๗ ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานว่า การกระทำอย่างไรที่จะถือว่าเป็นการลาออกโดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ (๓) และมาตรา ๒๕๘ วรรคห้า และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๑ (๓) และมาตรา ๑๑ วรรคท้าย

ผู้ร้องตอบการซักค้านของผู้ถูกร้องที่ ๒ โดยนายกล้าณรงค์ จันทิก เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้รับมอบอำนาจว่า ผู้ร้องมีความเห็นว่าการลาออกตามความหมายในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ ประกอบกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๑๑ ต้องเป็นกรณีที่มีหลักฐานชัดเจน การลาออกด้วยวาจาไม่น่ารับฟังได้ จึงเชื่อถือหลักฐานที่เป็นหนังสือลาออกของผู้ถูกร้องที่ ๑ แม้ว่าจะยังไม่จดทะเบียนทันทีหลังจากยื่นหนังสือลาออก ส่วนผู้ถูกร้องที่ ๒ ไม่ได้มีหลักฐานที่เป็นหนังสือลาออก

มีเพียงพยานบุคคล คือ คุณหญิงวนิดาให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการการบริหารและการยุติธรรม “เรื่องนี้ดิฉันได้รับหนังสือจากคุณหญิงปรีญา เกษมสันต์ ณ อยุธยา และเวลานี้ยังไม่พบว่าอยู่ที่ใด จะใหม่ก็ไม่ทราบว่าจะทำอะไร.....” จึงรับฟังไม่ได้ว่ามีผลการออกแล้ว

ผู้ถูกร้องที่ ๑ ไม่ติดใจซักค้านและนำพยานบุคคล คือ พลเอก เอี่ยมศักดิ์ มาเบิก ยืนยันคำให้การเป็นหนังสือของพยานที่ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ยื่นศาลไว้แล้ว

ศาลอนุญาตให้ผู้ร้องซักถามผู้แทนกรมทะเบียนการค้า ซึ่งเป็นพยานที่ศาลมีหนังสือเรียก นางสาวสุภาภรณ์ ใจอ่อนนุ่ม และอนุญาตให้ผู้รับมอบอำนาจจากผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ ข้าราชการความคำเบิกความของพยานว่า ผลของการลาออกจากตำแหน่งกรรมการบริษัท ระหว่าง กรรมการจะใช้ความผูกพันกันระหว่างการเป็นตัวแทน เมื่อตัวแทนแจ้งความประสงค์ ด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษรว่าขอลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัทต่อตัวการคือกรรมการ อำนาจกระทำการแทนบริษัท ก็ถือว่า มีผลเป็นการลาออกจากบริษัทระหว่างกรรมการผู้นั้นกับ แต่จะมีผลผูกพันบุคคลภายนอกต่อเมื่อกรรมการผู้มีอำนาจของบริษัทได้นำความนั้นไปจดทบทวนนายทะเบียนหุ้นส่วนบริษัท กรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ การดำเนินการจดทะเบียน กรรมการบริษัทลาออก เป็นหน้าที่ของบริษัท ไม่ใช่เป็นหน้าที่ของผู้ที่ลาออกจากการเป็นกรรมการ

พิจารณาแล้ว ตามคำร้องของผู้ร้อง และข้อโต้แย้งของผู้ถูกร้องดังกล่าวข้างต้น เป็นการได้ ในปัญหาข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ ได้ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัทมีชื่อตามที่ผู้ อ้างหรือไม่ และผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ มีคุณสมบัติที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ ป.ป.ช. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๕๘ (๓) และวรรคท้าย และมาตรา ๒๕๗ ประกอบพระราช ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๑ (๓) หรือไม่ ซึ่งปัญหาดังกล่าวประธานวุฒิสภาได้ส่งปัญหาให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยโดยอ้างว่าเป็น เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ คือ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เห็นว่ากรณีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๖ ผู้ทำคำวินิจฉัยได้วินิจฉัยไว้โดยละเอียดแล้วในคำวินิจฉัยส่วน นายปรีชา เฉลิมวิเศษ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๓๓/๒๕๕๓ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ ให้ สัตยาบันอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา จึงไม่ขอกล่าวไว้ในคำวินิจฉัยนี้อีก

LIRT

สำหรับปัญหาตามคำร้องของประธานวุฒิสภาทำหน้าที่ประธานรัฐสภาที่ยื่นขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ผู้ทำคำวินิจฉัยมีความเห็นว่า เป็นกรณีที่มีผู้ยื่นคำร้องต่อประธานวุฒิสภาทำหน้าที่ประธานรัฐสภาว่า พลโท สวัสดิ์ ผู้ถูกร้องที่ ๑ คุณหญิงปรีญา ผู้ถูกร้องที่ ๒ กรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้ขาดคุณสมบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ จึงถือได้ว่าบุคคลทั้งสองไม่ได้เป็นกรรมการ ป.ป.ช. โดยชอบตามรัฐธรรมนูญโดยกล่าวหาว่าบุคคลทั้งสองไม่ได้ออกจากการเป็นกรรมการในบริษัทที่บุคคลทั้งสองเคยเป็นกรรมการอยู่ภายในระยะเวลาที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญกำหนดไว้ อันเป็นการกล่าวหาว่ากรรมการ ป.ป.ช. ทั้งสองคนกระทำการโดยจงใจฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย โดยยังไม่เกิดปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญตามคำวินิจฉัยที่ ๓๓/๒๕๕๓ วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๓ ที่อ้างถึงข้างต้น

ตามข้อกล่าวหาดังกล่าว มาตรา ๒๕๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร มีสิทธิเข้าชื่อร้องต่อประธานวุฒิสภาว่า กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติผู้ใดกระทำการขาดความเที่ยงธรรม จงใจฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือมีพฤติการณ์เป็นการเสื่อมเสียแก่เกียรติศักดิ์ของการดำรงตำแหน่งอย่างร้ายแรง และขอให้วุฒิสภามีมติให้พ้นจากตำแหน่งได้

ซึ่งเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ให้อำนาจแก่วุฒิสภาที่จะดำเนินการมีมติให้กรรมการ ป.ป.ช. ที่จงใจฝ่าฝืนหรือรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายให้พ้นจากตำแหน่งได้เองโดยไม่ต้องอาศัยอำนาจขององค์กรอื่น โดยต้องมีผู้ร้องขอเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามจำนวนที่มาตรา ๒๕๕ กำหนดไว้

แต่คดีนี้ปรากฏว่าผู้ที่ยื่นคำร้องต่อประธานวุฒิสภาทำหน้าที่ประธานรัฐสภาเป็น ปัจเจกชน ซึ่งไม่บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญให้ยื่นคำร้องต่อประธานวุฒิสภาตามมาตรา ๒๕๕ ได้ แต่ประธานวุฒิสภาทำหน้าที่ประธานรัฐสภาได้ใช้สิทธิตามมาตรา ๒๖๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยยื่นคำร้องดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญ โดยอ้างว่าเป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัย โดยผู้ทำคำวินิจฉัยมีความเห็นกรณีตามคำร้องของประธานวุฒิสภาซึ่งทำหน้าที่ประธานรัฐสภาไม่ใช่เรื่องปัญหาเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ จึงไม่รับไว้พิจารณาวินิจฉัย

เมื่อวินิจฉัยเช่นนี้แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ ที่ ๒ ได้ลาออกจากการเป็นกรรมการบริษัทที่มีชื่ออยู่โดยถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือไม่

วินิจฉัยให้ยกคำร้องของประธานวุฒิสภาซึ่งทำหน้าที่ประธานรัฐสภา

นายปรีชา เถลิมาวิชัย
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

